

2258 8

NOTA VAN VERBETERING

In de Nota van Wijzigingen (Stuk no. 6) moet onder punt 19 in de laatste regel in plaats van „tweede lid” worden gelezen: tweede, derde en vierde lid.

2258 9

Amendement van de heer Donker
Ingezonden 28 April 1952

De ondergetekende heeft de eer het navolgende amendement voor te stellen:

De punten 1 en 2 van **artikel III** worden gelezen:

1. Artikel 9 van het Wetboek van Militair Strafrecht wordt als volgt gelezen:

Bij schuldigverklaring aan een misdrijf, waarop de doodstraf is gesteld, wordt die straf niet uitgesproken dan ingeval de rechter met eenparigheid van stemmen oordeelt dat de veiligheid van de staat of van de maatschappij haar toepassing eist.

2. Artikel 45 van het Wetboek van Militair Strafrecht wordt als volgt gelezen:

Indien een misdrijf, waarop bij het gemene recht levenslange gevangenisstraf is gesteld, gepleegd is in tijd van oorlog door een aan de militaire rechtsmacht onderworpen persoon, en de rechter met eenparigheid van stemmen oordeelt, dat de veiligheid van de staat of van de maatschappij de toepassing van de doodstraf eist, kan de schuldige tot die straf worden veroordeeld.

Toelichting

Het amendement heeft betrekking op de bepalingen in zake de toepassing van de doodstraf. Enkele formele opmerkingen mogen hierbij vooropgesteld worden.

In de eerste plaats zal de thans onder punt 2 van artikel III voorgestelde tekst in geen geval gehandhaafd kunnen blijven. Daarbij is namelijk verzuimd om de woorden „tot die straf”, welke terugslaan op het woord „doodstraf”, te wijzigen, nu het woord „doodstraf” in de gedachtengang van de Regering uit het artikel zal verdwijnen. De woorden „tot die straf” zullen in elk geval moeten worden gewijzigd in: tot de doodstraf.

In de tweede plaats wil de voorsteller er op wijzen, dat het op zijn minst genomen twijfelachtig is, of de herhaling in artikel 45 van de ook reeds in artikel 9 in ongeveer gelijke vorm voorkomende woorden „en de rechter oordeelt dat de veiligheid van den staat de toepassing van de doodstraf eischt” wel nodig is. Het is echter niet zijn bedoeling in de onderlinge verhouding van deze artikelen wijziging te brengen en daarom stelt hij niet voor om deze woorden geheel uit artikel 45 te doen vervallen.

De voorsteller is van mening, dat het systeem van het Wetboek van Militair Strafrecht, waarbij de doodstraf alleen kan worden uitgesproken, indien de rechter toepassing daarvan noodzakelijk acht voor de veiligheid van de Staat, verre te verkiezen is boven dat van het wetsontwerp, waarin deze beperking is vervallen. In het bijzonder meent hij, dat het schrappen van deze beperking er toe kan leiden, dat, evenals na de bevrijding van 1945 het geval was, na de feitelijke beëindiging van de oorlog de uitspraken worden doorkruist door het gratiebeleid. Handhaving van het beginsel der bedoelde beperking kan dit ongetwijfeld in belangrijke mate voorkomen.

Intussen is de voorsteller van mening, dat de bedoelde beperking niet geheel onveranderd dient te blijven. Enerzijds acht hij een zekere verzuiming van de mogelijkheid van oplegging van de doodstraf nodig in deze zin, dat haar toepassing mogelijk moet zijn niet alleen,

indien de veiligheid van de Staat, doch ook indien die van de maatschappij — dit begrip dient ruim te worden opgevat en kan ongeveer gelijkgesteld worden met de samenleving — zulks naar 's rechters oordeel eist. Anderzijds meent hij, dat voor het opleggen van de doodstraf eenparigheid van stemmen moet worden geëist. Het ontwerp schrijft deze eenparigheid voor ten aanzien van de bewezenverklaring en de strafbaarverklaring; indien men haar eist ten aanzien van het uitspreken van de doodstraf, is zij met betrekking tot de bewezenverklaring en de strafbaarheidsverklaring overbodig.

DONKER.

2258 10

TWEDE NOTA VAN VERBETERINGEN
(Ingezonden 1 Mei 1952)

Punt 2 van **artikel III** wordt gelezen:

2. Artikel 45 van het Wetboek van Militair Strafrecht wordt als volgt gelezen:

Indien een misdrijf, waarop bij het gemene recht levenslange gevangenisstraf is gesteld, gepleegd is in tijd van oorlog door een aan de militaire rechtsmacht onderworpen persoon, en de rechter met eenparigheid van stemmen dat misdrijf bewezen en de verdachte deswege strafbaar acht, kan de schuldige tot de doodstraf worden veroordeeld.

Toelichting

Met de voorgestelde gewijzigde redactie van artikel 45 van het Wetboek van Militair Strafrecht wordt allereerst beoogd buiten alle twijfel te stellen, dat ook in geval van toepassing van dat artikel de doodstraf alleen zal kunnen worden opgelegd, indien de rechter met eenparigheid van stemmen het misdrijf bewezen en de verdachte deswege strafbaar acht. Hoewel reeds uit het voorgestelde artikel 9 van het Wetboek van Militair Strafrecht kan worden afgeleid, dat ook in geval van toepassing van artikel 45 van dat wetboek aan de genoemde voorwaarde moet zijn voldaan, beoogt de thans voorgestelde redactie buiten twijfel te stellen, dat artikel 45 niet mag worden opgevat als *lex specialis* ten opzichte van artikel 9.

Voorts is in de thans voorgestelde tekst een verzuim hersteld, waarop is gewezen in de tweede alinea van de toelichting op het amendement van de heer Donker (no. 9).

2258 11

DERDE NOTA VAN WIJZIGINGEN
(Ingezonden 6 Mei 1952)

De punten 1 en 2 van **artikel III** worden gelezen:

1. Artikel 9 van het Wetboek van Militair Strafrecht wordt als volgt gelezen:

Bij schuldigverklaring aan een misdrijf, waarop de doodstraf is gesteld, wordt die straf niet opgelegd dan met eenparigheid van stemmen.

2. Artikel 45 van het Wetboek van Militair Strafrecht wordt als volgt gelezen:

Indien een misdrijf, waarop bij het gemene recht levenslange gevangenisstraf is gesteld, gepleegd is in tijd van oorlog door een aan de militaire rechtsmacht onderworpen persoon, kan de schuldige met eenparigheid van stemmen tot de doodstraf worden veroordeeld.

De Minister van Justitie,
H. MULDERIJE.